

KJAK

Tá ið orð bert eru orð

EYÐGUNN SAMUELSEN

tingkvinna
Javnaðarflokkurin

At síggja til, er løgmansrøðan á tremur av føgrum orðum, sum tað er ringt at verða ósamd við. Trupulleikin er bert tann, at tað er ein stór andsøgn ímillum tað, ið sagt verður, at samgongan ferð at fremja og samtyktu figgjarkarmarnir fyri komandi ár. Tá ið onki samsvar er, ímillum ætlaninar hjá samgonguni á figgjarliga økinum og orðafloyminum í løgmansrøðuni, tá verða orð bert orð og missa sín týdning.

Trý óverulig páhald

Serliga eru tað trý páhald í løgmannsrøðuni, ið ikki eru í samsvar við veruleikan. At samgongan raðfestir útbúgving og gransking og ferð at gera tað enn meira í komandi tíðum. At samgongan

raðfestir vælferð í figgjar-karmunum fyri komandi ár og at samfalagið ikki er á veg at gerast eitt samfelag við øktum stættarmuni av m.a flatskattinum.

Økt raðfesting av útbúgving og mentan

Ført verður fram, at útbúgving er nógv raðfest seinnu árinu og skal raðfestast enn hægri. Tosað verður um, fleiri útbúgvingar á setrinum og miðnámskúlatilboð til ung við serligum avbjóðingum.

Tað er rætt, at útbúgvingarøkið, serliga miðnám hevur verið raðfest fram til 2012. Veruleikin er tó tann, at samtyktu karmarnir frá 1 januar 2013 áseta, at útbúgving og mentan skal skerjast við tilsamans 9 mió. Árinu fram til 2016 skal

hetta øki spara heilar 56 mió. Sjálvandi ber til at fáa meir fyri minni, við at gera skilagóðar rationaliseringar, men tað er tó eitt mark fyri, hvussu longi hetta ber til.

Eitt týðandi økið, ið tosað hevur verið um í langa tíð, og sum er alneyðugt, um vit skulu geva fólki møguleikar her heima, heldur enn at flyta av landinum, er at fáa skipað fjarlestur. Verður hetta øki raðfest, so kunnu tilkomin fólk, við familju, nema sær eina útbúgving, uttan at familjan má flyta burtur. Farið tí at heita á landsstýrismannin um at fara í holt við hetta beinanvegin.

Vælferðin raðfest verður sagt

Løgmaður heldur fram við sínum bjartskygni, og vil verða við, at eisini vælferðin er raðfest í karmunum. Tað má sigast at ganga sjón fyri søgn.

Teir hava samtykt, at almannaøki einsamalt skal spara 52 mió. bert í komandi árið. Størsta einstaka upphæddin var funnin við at hækka pensiónsaldurin, nevniliga 33 mió. Sum øllum kunnugt, vildi ongin kennast við hetta uppskotið, tó

hava teir hildið fast við at upphæddin skal sparast á almannaøkinum. Restin, slakar 20 mió skulu finnast við at skerja dagpengar og fyrítíðarpensión. Í inniverandi árið hava teir ikki javna pensiónirnar og mótrokning millum hjún hvarv sum døgг fyri sól. Harumframt er Als gjaldið og gjaldið til Heilsutrygd hækka. Samanumtikið má sigast, at ein skal verða meira enn vanligu bjartskygður fyri at fáa eyga á raðfesting av vælferð.

Skattapolitikkurin førir ikki til eitt ójavnari samfelag

Sum rosinan í pylsuendanum førir løgmaður fram, at skattapolitikkurin ikki hevur ført til eitt stættarsamfelag.

Veruleikin er tó framvegis tann, at ein tímaløntur fær ein lítlan 100 krónuseðil í skattalætta meðan tey hægstløntu fáa upp í 7000 krónur um mánaðin.

Ein flakakvinna má arbeiða minst 50 tímar um vikuna, um hon skal merkja fløvan av flatskattinum. Samgongan heldur tað verða í lagi, at ófaklærd ikki kunnu liva av at arbeiða 40 tímar um vikuna, nei tey skulu arbeiða

longur og kanska heldur ikki hava feriu. Tað økir um stættarmunin, tá ið kanska ein góð helvt av fólkinum, ikki kann klára seg við tí tey vinna í eini vanligari arbeiðsviku, meðan onnur, uttan at brúka 1 minutt eyka á arbeiðsmarknaðinum fáa fleiri 1000 krónur um mánaðin eyka útgoldið.

Tað rættað hevði verið, at umlagt skattalættan so hann meira kom teimum lágløntu og støku uppihaldarunum til góðar. Hetta vildi bæði minkað um stættarmunin og skapt størri nýtslu. Vit síggja, at flatskatturin ikki hevur skapt tann vøkstur í búskapinum, ið samgongan førdi fram.

Løgmaður droymir

Tað er gott at hava dreymar. Henda røðan hevur serliga havt fokus á ein dreyм hjá løgmanni, dreymin um fullveldi. Røðan er tó merkt av, at hann eisini hevur droymt figgjarkarmarnar langt burtur. Ein freistast til at hugsa, at hin stóri samgonguflokkurin, Fólka-flokkurin, bert letur løgmann droyma víðari, so kunnu teir føra politikk.

Vit fara at síggja, at hetta

helst er so, tá ið figgjarlógin verður løgd fram í heyst. Tá vænti eg, at bæði løgmaður og Sambandsflokkurin vakna við kaldan dreyм. Teir hava jú samtykt at skerja útbúgving og mentan við tilsamans 56 mió. komandi árinu og almanna og heilsuøki við 170 mió.

Breiðar semjur

Løgmansrøðan ger nógv burtur úr hvussu neyðugt tað er, við breiðum semjum. Løgmaður nevnr, ítøkiliga, at breið semja krevst, um eydnast skal at fáa tamarhald á fólkafráflytingini.

Ti fara vit at bjóða samgonguni og løgmanni at royna breiðu semjuna í verki nú beinanvegin. Javnaðarflokkurin hevur lagt eitt ítøkiligt uppskot fram, at fáa lýst orsøkir og avleiðingar av fólkafráflytingini og at fáa ítøkiligar tilráðingar, um hvussu vit kunnu venda óhepnu gongdini. Síggi fram til at samgongan ferð at taka undir við hesum, so orð ikki framhaldandi bert eru orð, men at tað eisini eru gerðir aftanfyri.

Nýggju klæðir keisarans og tey samkyndu

MARIA JACOBSEN

Nú er ólavsøkan av og tað er eitt evni, sum hevur fingið nógv rúm, og tað eru tey samkyndu. Tey hava gingið skrúðgongu, havt fyrilestrar, gjørt framsýning, alt hetta verður gjørt fyri at sannføra fólk um, at hetta er ein náttúrligur liviháttur, tí soleiðis er tað í djóraheiminum verður sagt, eisini kriotúrini eru samkynd.

Tað tykist sum at nógv fólk halda at hetta er í finasta lagi, tí fá eru sum vága sær at siga eitt orð ímóti. At liva saman tvey av sama kyni, er eitt val sum tey sjálvi gera, og sjálvi hava ábyrgduna av. Men at billa fólki inn at hetta er ein rættur liviháttur, tað fellir mær fyri bróstið, og eisini tað, at tað eru ætlanir

um at fara inn í skúlarnar við hesum boðskapi. Hetta verður gjørt, tí tað er náttúrligt, verður sagt og ynski verður sett fram um at broyta hjúnarbandslógina, so tvey av sama kyni sleppa at giftast, samstundis sum tey siga nú, at tað snýr seg ikki um sex. Mær vitandi, tá fólk eru gift, sova tey í somu song!

Spurningurin er: Skulu vit trúgva øllum, ið sagt verður, og skulu vit góðtaka tað.

Mær kom í hug søguna um nýggju klæðir keisarans. Vevarnir, sum vóru bedragarar, biltu bæði keisaranum og tí vanligu fólkinum inn, at keisarin var í so framúr vøkrum klæðum, og tey sum ikki sóu tað, vóru býtt

ella ikki før fyri at røkja sítt arbeiði. Hetta gjørdi, at eingin tordi at tala, men tók undir við hesari lygnini um at keisarin var finur. Men so segði eitt barn: Hann er jú í ongum klæðum! Fólk ið steðgaði á og tóku undir við barninum: Hann er jú í ongum klæðum! Hetta var jú ein lygn sum vevarnir vildu hava fólkið og keisaran (yvrvöldina) at góðtaka, so teir kundu fáa nakrar fyrimunir.

Spurningurin er, sum eg segði í áðni: Skulu vit trúgva øllum hesum sum sagt verður, og skulu vit tigandi góðtaka tað?

Hví skulu vit so glaðbeint trúgva, at hetta er satt, at djórinu eru samkynd, fyri tí um onkur ger nakrar málningar og skrivar nakrar tekstir? Far og spyr bøndurnar í Føroyum, teir hava so og so nógvar áseyðir, og eftir tí meta teir um, hvussu

nógv lomb teir fáa. Vóru ærnar samkyndar, høvdu teir neyvan fingið lombini sum teir væntaðu.

At menniskja verður drigið niður á sama støði sum skinnflugur, skriðdýr o.a. dámar mær illa. Menniskjan er krúnan á skaparverki skaparans. Dávid kongur sigur í 8. sálma um menniskja: "Lítið lægri enn Gud gjørdi tú tað, við heiður og dýrd krýndi tú tað."

Tað hevur ongantið verið rós vert fyri fólk at verða sum eitt djór. "Hann týggjar sær sum eitt djór," og "hann er eitt verri svín" kann verða sagt, danir nýta orðafelli "at være dyrisk" um onkran sum skikkar sær sera illa. So at djórinu skulu vera okkara stóra fyrimynd í livihátti, er ikki rætt at siga.

So er tað hin spurningurin: Er hetta náttúrligt ella normalt, at tvey avsama kyni

liva í parlagi/hjúnarlagi? Svárið fáa vit í Róm 1, 26,27:

"Kvinnur teirra skiftu um hin náttúrliga umgangin, um við tann sum er í móti náttúruni, og somuleiðis hildu eisini mennirnir upp at við hinum náttúrliga umganginum við kvinnur, og brendu í lysti sínum hvør eftir øðrum."

Nú verður ofta sagt, at Biblian má ikki nýtast í hesum kjakinum, eg má spyrja: Hví? Er tað tí at sannleikin finst har? Vit kalla okkum eitt kristið land, tá ið vit gera tað, so inniber tað, at vit gera okkara lógir, so tær samsvara við kristin sjónarmið.

At broyta hjúnabandslógina til frama fyri at fólk av sama kyni kunnu giftast, er ikki í tráð við kristin sjónarmið.

At loyva einum slíkum hugsunarhátti inn í skúlarnar,

má heilt vist vera ímóti skúlans siðalæru, sum jú er bygd á luthersk-evangeliskt støði. Jesus sjálvur fanst harliga at teimum, sum vóru teimum minstu til ástoyt. Hetta er sera álvarsligt.

Til seinast vil eg siga, at tað var vælgerandi at hoyra Símun P. Jacobsen, prest, á ólavsøku seta síni sjónarmið fram um henda spurning, tað var sum tá ið eitt kærkomið æl kemur aftan á drúgvan turk. Kanska fara fólk at fáa eyguni upp fyri sannleikanum og fara, eins og fólkið hjá keisaranum á sinni, at ásanna, hvat ið er rangt og hvat ið er rætt.